

مقدمه

صندوق‌های سرمایه گذاری اهرمی به عنوان یک ابزار سرمایه گذاری نوین به تازگی در بازار سرمایه ایران معرفی شده‌اند، که از تکنیک اهرم مالی برای ایجاد بازدهی مضاعف در سرمایه‌گذاری‌ها استفاده می‌کنند. این صندوق‌ها همزمان از دو ساز و کار "صدور و ابطال" و "ETF" برای سرمایه‌گذاری و انتقال مالکیت واحدها بهره می‌برند. ساختار واحدهای این صندوق‌ها به تناسب با سطح ریسک آن‌ها استوار است؛ به عبارت دیگر، واحدهای صدور و ابطالی به عنوان واحدهای بدون ریسک و واحدهای قابل معامله در بورس (ETF) به عنوان واحدهای پرریسک شناخته می‌شوند.

نقشه راه این صندوق‌ها براساس نوع واحدها و سطح ریسک آن‌ها طراحی می‌شود؛ به عبارت دیگر، واحدهای صدور و ابطال به عنوان واحدهای بدون ریسک و واحدهای قابل معامله در بورس به عنوان واحدهای پرریسک شناخته می‌شوند. پرتفوی این صندوق‌ها اساساً از سهام و حق تقدم سهام تشکیل شده است.

صندوق‌های اهرمی در بازار به عنوان یک گزینه پویا و انعطاف‌پذیر در مقایسه با صندوق‌های سرمایه‌گذاری سنتی شناخته شده‌اند. در این مقاله، به معرفی این نوع صندوق‌ها، ریسک‌ها و فرصت‌های آنها می‌پردازیم، تا سرمایه‌گذاران بتوانند با توجه به استراتژی‌های مالی و پیش‌بینی‌های بازار، این ابزار مالی را به عنوان یک گزینه مناسب در پرتفوی خود در نظر بگیرند.

کارکرد اهرم در بازارهای مالی

استفاده از اهرم در بازارهای مالی به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد که با سرمایه کمتر، به دنبال کسب بازدهی بیشتر باشند. اما باید توجه داشت که اهرم صرفاً منجر به افزایش سود نمی‌شود؛ بلکه در صورت مواجهه با زیان، ممکن است متحمل ضرر بیشتری شوید. اهرم، همواره همچون یک شمشیر دو لبه عمل می‌کند و باید همیشه به پیامدهای استفاده از آن آگاه باشید.

LEVERAGE

ساز و کار صندوق های اهرمی

واحد های عادی

واحدهای سرمایه گذاری در این نوع صندوق ها به دو نوع عادی و ممتاز طبقه بندی می شوند. برای نوع عادی (کم ریسک) سقف سود در نظر گرفته می شود و به عبارتی این واحدها همانند صندوق های سرمایه گذاری درآمد ثابت هستند. مدیر صندوق برای واحدهای عادی سقف و کف بازدهی تعیین می کند بدان معنی که بازدهی از میزان مشخصی کمتر یا بیشتر نخواهد شد و در صورتی که بازدهی محقق شده از سقف تعیین شده فراتر رود مابه التفاوت آن به دارندگان واحدهای ممتاز منتقل می گردد. در مقابل اگر بازار نزولی باشد و بازدهی پایین تر از کف سود تعیین شده باشد، همان کف بازدهی به دارندگان پرداخت می شود. نکته مهم در خصوص واحدهای عادی این است که خرید و فروش این واحدها از روش "[صدور و ابطال](#)" می باشد و باید به سایت خود صندوق مراجعه کنید. همچنین صندوق های اهرمی در هیچ یک از واحدهای خود پرداخت سود دوره ای ندارند.

واحدهای ممتاز

این نوع از واحدها برای سرمایه گذاران ریسک پذیر طراحی شده است و قابلیت خرید و فروش در بازار فرابورس را دارند (ETF). برای این نوع از واحدها هیچ سقف و کف بازدهی تعریف نشده است اما در صورت کسب بازدهی بین سقف و کف تعیین شده برای واحدهای عادی، به دارندگان واحدهای ممتاز نیز همین مقدار سود تعلق می گیرد از طرف دیگر، در صورتی که بازدهی بیشتر از سقف تعیین شده باشد مابه التفاوت به واحدهای ممتاز منتقل می شود. این مورد دقیقاً کارکرد اهرم در صندوق ها را نشان می دهد که در زمان های صعودی بودن بازار، بازدهی واحدهای ممتاز از شاخص بورس و از واحدهای عادی بیشتر خواهد بود. از سوی دیگر در زمان های نزول بازار نیز بازدهی واحدهای ممتاز کمتر از شاخص بورس خواهد بود. همچنین دارندگان این واحدها حق رأی در مجامع صندوق را ندارند.

مقایسه بازدهی شاخص بورس و صندوق های اهرمی

شکل فوق نشان دهنده بازدهی چند صندوق اهرمی در مقایسه با [شاخص کل بورس](#) می باشد. همانطور که مشخص است، صندوق جهش در دوره مورد بررسی بیشترین بازدهی و شاخص کل کمترین بازدهی را داشته. در نظر داشته باشید که در زمان های ریزش شاخص، صندوق های اهرمی، کاهش قیمتی بیشتری نسبت به شاخص کل داشته‌اند که این نکته بیانگر اهرم موجود در صندوق ها می باشد.

مزایای صندوق های اهرمی

- (۱) کسب بازدهی بیشتر نسب به شاخص بورس
- (۲) مناسب افراد ریسک پذیر
- (۳) بهترین ابزار سرمایه گذاری در بازار صعودی
- (۴) مناسب افراد ریسک پذیر و ریسک گریز
- (۵) وجود سود حداقلی برای دارندگان واحدهای عادی

معایب صندوق های اهرمی

(۱) متحمل شدن زیان مضاعف در زمان های کاهش بازار

(۲) ریسک بالای واحدهای ممتاز

(۳) عدم امکان سرمایه گذاری بلند مدت

سخن آخر

در این مقاله، به بررسی و معرفی صندوق های سرمایه گذاری اهرمی پرداختیم و دریافتیم که این نوع از صندوق ها، به دلیل داشتن اهرم، پتانسیل سود بالقوه ای را در خود جای داده اند. بنابراین، در دوره های رشد بازار، انتظار داریم که این صندوق ها بازدهی بیشتری نسبت به بازار داشته باشند. اما از طرف دیگر، در دوره های کاهش بازار، شاهد کاهش قیمتی بیشتر در این ابزار سرمایه گذاری خواهیم بود. عواملی که در مورد بازده مطرح کردیم، باعث می شوند که واحدهای ممتاز این نوع از صندوق ها برای سرمایه گذاری بلندمدت به دلیل نوسانات بالای قیمتی، مناسب نباشند. با این حال، برای دوره های کوتاه مدت، این صندوق ها می توانند به عنوان یک گزینه سرمایه گذاری مورد بررسی قرار می گیرند.